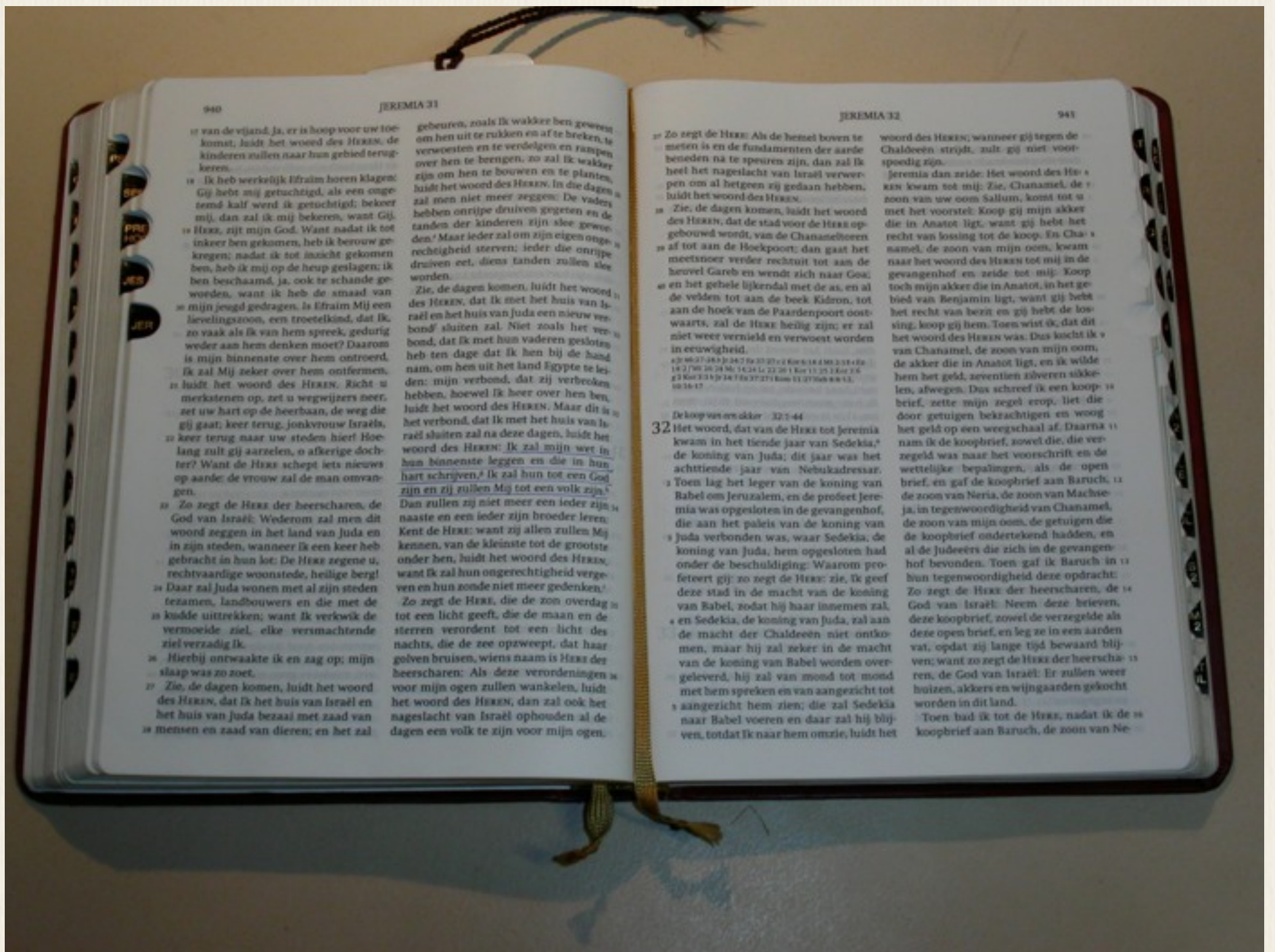

Dagboek Handelingen

ÉÉN HOOFDSTUK PER DAG

Dagboek Handelingen

© Gerard Wassink, 2012

Dit is deel 2 uit een serie “Gedachten bij de Schrift”. Deze boekjes worden gratis aangeboden onder de Creative Common License, gebaseerd op de woorden van Jezus: “Om niet heb je ontvangen, geef het om niet.”

Inleiding

Lees je Bijbel, bid elke dag... Zomaar een regel uit een kinderliedje? Wij, mijn vrouw en ik, vinden van niet. Sinds wij tot een levende relatie met de Heer kwamen hebben we ons best gedaan dit in de praktijk te brengen. Met vallen en opstaan.

En sinds jaren lezen wij elke dag een hoofdstuk uit de Bijbel. We zijn begonnen bij Genesis en lezen de hele Bijbel door totdat we aan het einde zijn gekomen en dan beginnen we weer van voren af aan. We zijn hier niet heel streng of wettisch in. Wel hebben we in de loop van de tijd een ritme ontwikkeld.

Van maandag tot en met vrijdag lezen we een volgend hoofdstuk - en soms een deel ervan als het hoofdstuk van de dag erg lang is, of veel betekenis bevat; 's zaterdags lezen we de zaterdagse krant om in de actualiteit bij te blijven en beschouwen we het nieuws uit de wereld om ons heen en 's zondags lezen we de volgende Psalm - ook bij de Psalmen zijn we gewoon vooraan begonnen.

Op een gegeven moment ben ik begonnen om iedere dag op te schrijven wat me had aangesproken. Dat publiceerde ik dan op onze weblog. Voor de indeling gebruik ik het "SOAP" principe, dat ik in het volgende hoofdstuk uitleg.

S.O.A.P.

S.O.A.P. - Schrift, Overdenken, Applicatie, Praten met God

SOAP is een engelse afkorting die staat voor Scripture, Observe, Apply en Pray. In het Nederlands: Schrift, Overdenken, Applicatie (of: toepassing), Praten met God.

Het is een hulpmiddel dat je kan helpen dieper de Bijbel in te duiken. Het helpt je ook om je gedachten, emoties en associaties vast te leggen. SOAP mag een dagboek worden dat je schrijft terwijl je je dagelijkse stille tijd houdt. Het kan je ook helpen bij het verdiepen van je begrip van een tekst of een bijbelgedeelte. Je kunt het gebruiken als je elke dag een vers leest, of een heel hoofdstuk, of je nou een bijbelrooster leest van een jaar, of een rooster van je gemeente of kring of van het internet..

Het gebruik van de SOAP methode van Bijbel lezen: Begin met het zoeken een stille plek (in je huis EN in je agenda), bij voorkeur elke dag op dezelfde tijd. Veel mensen hebben gemerkt dat stille tijd in de ochtend hen echt helpt om hun dag meer gericht op God door te brengen.

Zie de volgende bladzijde voor hoe je dit kunt toepassen.

Scripture - Lees de Schrift. Lees niet te snel, zeker niet bij bekendere gedeeltes. Denk echt na over wat er staat. Bedenk je wat mensen die bij het verhaal betrokken waren zullen hebben ervaren. Schrijf een of een paar verzen op die jou opvielen bij het lezen.

Observation - Overdenk de tekst die je hebt gelezen. Misschien wil je wel een samenvatting opschrijven van het gelezen gedeelte. Maar belangrijker nog, denk over wat God to jou persoonlijk te zeggen heeft in dit gedeelte van zijn Woord.

Application - Pas het Bijbelgedeelte toe op jouw dagelijks leven op dit moment. Bijvoorbeeld, als je het verhaal van de verloren zoon leest, met welke figuur identificeer jij je het meest, de liefdevolle vader, de zoon die zijn leven en geld verkwist, of de jaloerse oudere broer? Zie je vergelijkbare situaties in jouw leven op dit moment? Hoe kun je daarmee omgaan op de manier die Jezus leerde?

Prayer - Zoek Gods aangezicht in gebed. Schrijf (een deel van) je gebed op. Wat je hebt gelezen is een persoonlijke boodschap van jou aan God, dus maak je geen zorgen over de juiste woorden, Hij begrijpt je wel. Zorg gewoon dat het eerlijk en oprecht is. Onthoud dat God altijd luistert en altijd je noden al weet. Hij wil gewoon graag dat je het Hem persoonlijk vertelt. Immers: "*Ken Hem in al uw wegen en Hij zal uw paden rechtmaken*" (Spreuken 3:6)

Handelingen 1

kracht en vrucht

Scripture - Handelingen 1:8 *"gij zult kracht ontvangen, wanneer de heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde"*

Observation - Vlak voor de hemelvaart belooft de Here Jezus zijn discipelen dat zij kracht zullen ontvangen in de doop met de Heilige Geest. En niet voor niks. Ze zullen namelijk getuigen zijn!

De volgorde is hier van belang. Eerst Jeruzalem, het centrum van het Joodse geloof, dan Judea, het oude tweestammenrijk dat het langst trouw is gebleven aan de Here, dan Samaria, een provincie waar door de Joden wat op werd neergekeken, en dan "tot het uiterste der aarde". Gelukkig maar, wij zijn nu ook bereikt met het Evangelie.

En reken maar dat de kracht die zij ontvingen hiervoor nodig was. Hun eigen, menselijke kracht was daarvoor veruit onvoldoende. En bovendien, nog belangrijker, onze eigen kracht komt voort uit ons zelf en is voor God van geen enkele waarde. Niet voor niets zegt de Here Jezus tegen Nicodemus dat wij wedergeboren moeten worden. En niet voor niets worden wij door het hele Nieuwe Testament heen opgeroepen om de werkingen van ons "zelf" te doden (Rom 8:13), ja zelfs ons "zelf" met zijn hartstochten en begeerten te kruisigen (Gal 5:24).

Wij moeten al onze oude werken afleggen, en niet meer leven in ons oude leven, maar in het nieuwe geestelijke leven dat we in onze wedergeboorte hebben ontvangen. Ook vanuit ons "zelf" kunnen we "goede werken" doen, maar als deze

niet via onze geest door de Heilige Geest worden bestuurd, zijn ze waardeloos voor God.

Dat is waarom we nodig hebben om de Heilige Geest alle ruimte in ons leven te geven. Om ons oude leven met onze oude werken te belichten en ons de gelegenheid te geven die werken te doden (Rom 8:13), en te gaan wandelen in ons nieuwe leven in de Geest.

Application - Prachtig, deze volgorde. Begin dicht bij huis, ga dan wat verder naar andere mensen die je kent, dan naar onbekenden en tenslotte naar de hele wereld en vertel ze het Evangelie.

En het is geen vraag, en het is ook geen opdracht, het is een vaststelling: "gij zult Mijn getuigen zijn". Door hoe we ons gedragen, door wat we niet doen, en door wat we wel doen, door wat we weerspiegelen van de Here Jezus in ons dagelijks leven, en okay, misschien ook door onze woorden, zullen we getuigen zijn.

En reken maar dat we daar de Heilige Geest bij nodig hebben, voor kracht, maar ook voor vrucht! Want werken uit onz "zelf" dragen geen vrucht voor God.

Prayer - Vader dank U wel dat U ons bedauwt met Uw Heilige Geest om ons kracht te geven, en zoat wij vrucht voor U mogen dragen. Dank U Jezus dat U ons Uw voorbeeld heeft gegeven van een Geest vervuld en God gericht leven hebt gegeven. Dank U wel dat U ons helpt om op U te gaan lijken en dank voor Uw geduld daarbij!

Handelingen 2

gemeente!

Scripture - Handelingen 2:38 "*Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave van de Heilige Geest ontvangen*".

Observation - We zien Petrus weer. Hersteld als geliefde vriend van de Here Jezus, heeft hij nu ook zijn rol als leider en leraar opgepakt. Wel is hij nog steeds de radicale vurige man die hij eerst al was. Hij spreekt tegen vrome Joden, zie vers 5.

Hij leidt hen langs enkele profetieën uit de Joodse geschriften die deze gebeurtenis als hadden voorzegd, met name die uit Joël 2:28 valt op doordat die de werkingen van de Heilige Geest vooraankondigt.

Dan ons vers van vandaag: bekeert u! En dat tegen deze groep mensen... Stel je voor dat je in het midden van een grote gevulde kerk opstaat en het woord neemt (en het ook krijgt) en dat je dan zegt "mensen, jullie moeten je bekeren!". Sterker nog, zie vers 40, je gaat hen nog wat verder onderwijs geven en je sluit af met "laat jullie behouden uit dit verkeerde geslacht!".

Ik denk zomaar dat je als verstoorder van de orde vriendelijk maar dringend wordt verzocht om toch maar vooral te vertrekken.

Hier niet, lees maar mee: "zij dan die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen en op die dag werden ongeveer drieduizend zielen toegevoegd" (vers 41).

DRIEDUIZEND! Dat is nog eens een doopdienst!

En daar bleef het niet bij, maar ze vormden direct de eerste gemeente, "zij bleven volharden bij het onderwijs van de apostelen, en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden". Dat zijn de basis ingrediënten van een bijbelgetrouwe gemeente.

En door de Heilige Geest: "En de Here voegde dagelijks toe aan de kring, die behouden werden".

Application - Wat had ik daar graag bij willen zijn, om het uit de eerste hand te mogen ervaren! Maar wacht, dat kan ook!

Als wij ons richten naar Gods Woord en het voorbeeld van deze eerste gemeente zoeken te volgen met oprechte harten, dan ben ik er van overtuigt dat de Here ons ook nu rijkelijke zal zegenen op een vergelijkbare wijze als Hij toen heeft gedaan!

Prayer - Vader dan U wel voor dit geweldige verhaal van Uw eerste gemeente. Dank U Jezus dat U dit door Uw verlossingswerk mogelijk heeft gemaakt en dat U ons Uw Heilige Geest hebt gegeven om ons er bij te helpen!

Handelingen 3

mildheid

Scripture - Handelingen 3:17, 26 *"En nu, broeders, ik weet, dat gij uit onkunde hebt gehandeld, gelijk ook uw oversten; - God heeft in de eerste plaats voor u zijn Knecht doen opstaan en Hem tot u gezonden, om u te zegenen, door een ieder uwer af te brengen van zijn boosheden."*

Observation - Mooi he? Petrus, onze vurige vriend, ontwikkelt mildheid: "ik weet dat jullie niet wisten wat je deed, jullie leiders wisten het ook niet". Dat kan ook bijna niet anders als je drie jaar met de Here Jezus hebt opgetrokken.

En de gebeurtenissen van de dagen hier voor zullen er ook aan hebben bijgedragen. De gevangenneming, Petrus' verloochening van Jezus, de kruisiging, de opstanding, Petrus' eerherstel, de hemelvaart en de uitstorting van de Heilige Geest.

Net als in de toespraak met Pinksteren wijst hij de Joden op wat ze hebben gedaan en Wie het was Die ze gekruisigd hebben (:13-16). En hij roept ze weer op tot bekering (:19). En hij wijst ze op hun positie als "zonen van de profeten en van het verbond" (:20-25).

Als laatste wijst hij ze op wat de Here Jezus voor hen heeft gedaan (:26), namelijk hen te zegenen en hen "af te brengen van hun boosheden".

Application - Hoe zit dat bij ons, bij mij? Ben ik in staat om de geestelijke staat van de mensen om mij heen zo scherp te duiden als Petrus hier doet?

Want pas dan zal het verhaal van Zijn redding en verlossing in hun verstand binnen kunnen dringen. Dat moet echter niet ons / mijn eigen werk zijn, maar werk van de Geest "Want al leven wij in het vlees, wij trekken niet ten strijde naar het vlees, want de wapenen van onze veldtocht zijn niet vleselijk, maar krachtig voor God tot het slechten van bolwerken, zodat wij de redeneringen en elke schans, die opgeworpen wordt tegen de kennis van God, slechten, elk bedenksel als krijgsgevangene brengen onder de gehoorzaamheid aan Christus, en gereed staan, zodra uw gehoorzaamheid volkomen is, alle ongehoorzaamheid te straffen" (2 Kor 10:3-6).

Mag het toch zo zijn dat we, met voldoende kennis van het Woord en afgestemd op de zachte stem van de Geest, mensen om ons heen mogen laten zien hoe zij er voor staan, niet om hen af te breken, maar om hen op te bouwen, vanuit de mildheid die God geeft!

Prayer - Vader dank U wel dat U iedereen op het oog hebt, dat U ons door Uw Geest duidelijk wilt maken wat ieder om ons heen nodig heeft. Dank U Here Jezus voor Uw offer dat de weg voor ons heeft vrijgemaakt. Dank U Heilige Geest voor Uw leiding iedere dag waardoor we mensen mogen zien met Uw ogen!

Handelingen 4

de Hoeksteen

Scripture - Handelingen 4:11-12 *"Dit is de steen, door u, de bouwlieden, versmaad, die nochtans tot hoeksteen is geworden. En de behoudenis is in niemand anders, want er is ook onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden."*

Observation - De tekst uit Psalm 118 die hier door Petrus wordt geciteerd duidt op de belangrijkste steen van een gebouw in die tijd. Grote, gehouwen stenen, die de gehele muur stevig maakten. De overige stenen waren vaak niet gekapt, maar gewoon gestapeld, vaak zelfs los, zonder leem of cement.

Een mooi beeld van de gemeente, los gestapelde stenen die hun enige samenhang ontleen aan het feit dat de Bouwer ze zo goed mogelijk op elkaar stapelt en hen van binnen van een verbindende Kracht voorziet, waarmee ze zelf kunnen besluiten om in de muur te blijven zitten. Maar zonder de Hoeksteen wordt het niks, de eigen kracht van de stenen is niet groot genoeg om één geheel te blijven vormen. De Hoeksteen steunt de hele muur en geeft haar stevigheid.

God bouwt zijn gemeente en voegt levende bouwstenen toe. Levend, omdat Hij ze heeft voorzien van de verbindende en Troostende Kracht van de Heilige Geest, die ze de kracht geeft om bij elkaar te blijven. De Here Jezus heeft Zijn plaats als hoeksteen veroverd door zijn overwinning op de dood en de rest van het rijk van de duisternis. Door Zijn overwinning is de gemeente mogelijk geworden.

Dan kan het toch niet anders dan dat onze mond daarvan overloop? Lucas 6:45 zegt "Want waar het hart vol van is, daarvan spreekt de mond". Wanneer wij alle krachtige daden van de Heer rondom ons zien, dan kunnen we net als Petrus

en Johannes zeggen: "wij kunnen niet nalaten te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben" (:20).

Application - Zijn wij, ben ik, nog steeds onder de indruk van en trots op wat onze God heeft gedaan, en nog steeds doet? Dat Hij jou en mij bij elkaar weet te houden ondanks al onze verschillen? Dat Hij als Hoeksteen de grote Schouder is waartegen we mogen leunen als onze kracht niet toereikend is, en waarop we mogen uithuilen als we het even niet zien zitten?

Prayer - Vader dank U wel dat U Degene bent die de gemeente bouwt, en dat wij dat niet zelf hoeven te doen. Dank U wel voor de rust die dat geeft. Dank U wel Here Jezus voor Uw plaats als Hoeksteen, die U zelf hebt veroverd door de dood en de opstanding heen. U bent de Leidsman en Voleinder van ons geloof. Dank U Heilige Geest voor de samenbindende, troostende en bemoedigende woorden die U met Uw zachte stem spreekt tot wie ze wil horen.

Handelingen 5

politicus Gamaliël

Scripture - Handelingen 5:39 "*indien het uit God is, zult gij hen niet kunnen vernietigen*"

Observation - Het zal je maar gebeuren! Onschuldig in de gevangenis worden geworpen omdat je dingen verkondigt die de machthebbers niet goed uitkomen, en dan midden in de nacht worden bevrijd door een engel, door dichte deuren heen, zonder dat de bewakers er ook maar iets van merken...

Dat gebeurde met de apostelen (:17-25). Zij gingen gewoon door met waar ze mee bezig waren, namelijk de verkondiging van het evangelie. De tweede keer werden ze vriendelijk verzocht om even mee te gaan voor overleg met de Raad. Men was namelijk bang dat het volk anders in opstand zou komen (:26). Dan wordt hen de vraag gesteld: we hadden jullie toch verboden om nog over "deze naam" te onderwijzen? (:28)

Dan volgt het antwoord van Petrus en de anderen: "Men moet Gode meer gehoorzamen dan mensen ..." (:29). Over het door de apostelen gegeven antwoord wordt de Raad zo boos, dat ze hen direct wilden laten ombrengen (:33). Dan lezen we over Gamaliël. Deze man is vaak afgeschilderd als een wijze, bedachtzame man. Maar was hij dat wel? Eerlijk gezegd denk ik dat hij meer een politicus was dan een wijze man. Hij verpakte zijn politieke oplossing in een religieus sausje en wist op die manier een uitweg te vinden voor het dilemma waar de Raad voor stond.

Eigenlijk wilden ze de apostelen ter dood laten brengen, maar dan zouden ze een opstand ontketenen onder een groot deel van het volk, dat de apostelen op handen droeg. Dus wat doet hij? Hij schetst een paar andere - in zijn ogen - sekteleiders waarvan de aanhang, nadat ze waren omgekomen, uit elkaar viel. En hij koppelt daaraan de aanhang van Jezus en raadt de Raad aan om deze groep met rust te laten, zodat zij hetzelfde lot kunnen ondergaan.

En dan komt het: hij verpakt het in een fijn religieus sausje: "het mocht eens blijken, dat Gij tegen God strijdt" (:39-39). Hij had hen een uitweg gevonden waarmee ze zonder gezichtsverlies de apostelen konden laten gaan...

Application - Hoe zit dat met ons, met mij? Hoewel men in de Raad - en Gamaliël ook - echt dacht dat de apostelen een dwaalleer verkondigden, lieten ze hen toch gaan. Ze sloten een compromis omwille van de oproer die anders onder het volk zou ontstaan. Ze deden water bij de wijn.

Hoe vaak doen wij, doe ik dat? Water bij de wijn van het evangelie doen omwille van de mening van mensen om mij heen, of omwille van eventuele gevolgen voor mij of mijn levensstijl?

Prayer - Vader dank U wel voor het voorbeeld van de apostelen die niet ophiielden met het verkondigen van Uw evangelie. Dank U wel Here Jezus dat U het Grote Voorbeeld bent en dat U Uw Heilige Geest aan ons hebt gegeven die ons inspireert tot radicaliteit. Help ons Heer om de juiste keuzes te maken en niet op de omstandigheden maar op U zelf te zien.

Handelingen 6

Geest en wijsheid

Scripture - Handelingen 6: 1, 4, 7 "*Er ontstond gemor bij de Grieks sprekenden tegen de Hebreëen - wij zullen ons houden aan het gebed en de bediening van het woord - en het getal der discipelen te Jeruzalem nam zeer toe en een talrijke schare van de priesters gaf gehoor aan het geloof*"

Observation - De gemeente in Jeruzalem groeide en wat gebeurde er? Er ontstonden bloedgroepen. Groepen mensen van verschillende achtergrond beginnen hun verschillen te zien. Ze gaan zich op die verschillen richten. Daardoor beginnen ze zich verschillend behandeld - zelfs verwaarloosd - te voelen. En wat doen mensen die zich verwaarloosd voelen? Heel menselijk, ze gaan mopperen. Er ontstond gemor.

Gemopper is altijd een belangrijk signaal. Soms zit er waarheid in! Zo ook in dit geval. De Grieks sprekende gemeenteleden waren veelal op latere leeftijd naar Jeruzalem gekomen, dat verklaart het grote aantal weduwen onder hen. Ze spraken de (Aramees) taal niet goed en waren dus niet zo goed in staat om hun nood aan te geven. Ze werden dan ook - in elk geval voor hun gevoel - verwaarloosd. In het Grieks staat hier "voorbij gezien". Feitelijk werden ze dus gewoon over het hoofd gezien, omdat hun problemen eenvoudigweg niet bekend waren. Het was geen onwil hier!

Ze mopperen tegen de Aramees sprekende Hebreëen, niet tegen de apostelen - oudsten van de gemeente. Maar toch trekken de oudsten het zich aan. Ze roepen

de gemeente samen en maken duidelijk dat het niet goed is dat zij, die eigenlijk bezig moesten zijn met de prediking van het Woord, de tafels moesten bedienen.

Blijkbaar was het onderwijs al even achterwege gebleven. Wanneer het onderwijs wel zou zijn gegeven zou deze hele toestand misschien ook niet zijn ontstaan. De onderlinge liefde die het gevolg is van de prediking van het Woord maakt dat er met zorg en aandacht naar elkaar wordt omgezien. En niet mechanisch, zoals nu blijkbaar het geval was.

De oplossing is dat er mensen moeten worden gezocht en aangesteld "vol van Geest en wijsheid" die deze praktische taken zullen overnemen, zodat het onderwijs kan worden hersteld "wij zullen ons houden aan het gebed en de bediening van het woord". Dat gebeurt dan ook en onmiddellijk is het resultaat te merken, want "het getal der discipelen te Jeruzalem nam zeer toe" en dat niet alleen onder het volk, maar ook "een talrijke schare van de priesters gaf gehoor aan het geloof".

Application - Hoe staat het met het onderwijs - de bediening van het Woord - in onze gemeenten? Zijn onze oudsten bezig met het gebed en met de bediening van het Woord? Of lopen ze de benen onder hun gat uit met het regelen van allerlei praktische zaken? En hoe komt dat dan? Zijn er geen anderen zijn die dit kunnen (of willen) oppakken?

Wanneer er in een gemeente geen mannen "vol van Geest en wijsheid" kunnen worden gevonden om deze praktische zaken op zich te nemen, is dat het begin van het einde. De oudsten moeten het dan immers zelf oppakken. En dat gaat ten koste van het onderwijs, met als gevolg dat er waarschijnlijk ook geen mannen "vol van Geest en wijsheid" opgroeien in die gemeente!

Of - en misschien is dat nog wel erger - ze delegeren deze taken aan mensen die niet "vol van Geest en wijsheid" zijn. Dat is ook een recept voor mislukking omdat er dan mechanisch wordt gewerkt aan belangrijke kerntaken als zorg en aandacht voor elkaar. Bijvoorbeeld door allerlei "programma's" die - soms vanuit verre streken - worden geïmporteerd en die als een soort Haarlemmer olie als oplos-

sing voor alle problemen worden gebruikt. Totdat blijkt dat het programma niet werkt, en er naar een volgend (nog beter) programma moet worden gezocht.

Prayer - Vader dank U wel voor de wijsheid van Uw Woord. Dank U dat U zulke heldere en eenvoudige richtlijnen geeft voor de organisatie van Uw gemeente. Here Jezus, dank U wel dat U van ons houdt en dat U ons hebt geleerd dat onze onderlinge liefde juist dat is waar buitenstaanders ons aan zullen herkennen als kinderen van God. Dank U Heilige Geest dat U ons wilt vullen met Uzelf en met wijsheid om ons toe te rusten tot dienstbetoon!

Handelingen 7

onbesnedenen

Scripture - Handelingen 7:51 "*Hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren, gij verzet u altijd tegen de heilige Geest; gelijk uw vaders, zo ook gij*"

Observation - Nadat Stefanus de hele geschiedenis van het volk Israel aan de oversten heeft uiteengezet komt hij tot de uitspraak in dit vers. In alle tijden hebben de Joden zich verzet tegen de profeten die God hen stuurde. Vanaf het begin van de tijd, na de zondeval, is God - ook door de profeten heen - bezig geweest met het herstel van de relatie met zijn volk. En elke keer wijzen ze Hem weer af.

"Onbesnedenen van hart en oren, gij verzet u altijd tegen de Heilige Geest" betekent dat ze zich wel uiterlijk hadden laten besnijden, maar dat hun innerlijk onveranderd was (lees Jeremia 31:31-34). Hun hart was onbesneden; ze hadden er nog niks van begrepen. Hun oren waren onbesneden; ze hoorden de woorden wel, maar ze waren niet in staat om de geestelijke betekenis daarvan op te pakken. Immers: "een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is" (1Kor 2:14).

Ze hebben ook de profeten afgewezen die de komst van de Here Jezus aankondigden (:52). En nu hebben ze ook God zelf - in Jezus - afgewezen, "de Rechtvaardige, van wie gij nu verraders en moordenaars geworden zijt".

Nu worden de oversten zo kwaad, dat ze Stefanus niet meer willen horen. Ze pakken hem op en stenigen hem. In navolging van Jezus verwijt hij het hen niet, maar vraagt God hen te vergeven (:60).

Application - Dit roept bij mij wel vragen op. Waar zitten de blinde vlekken in mijn geloof? In mijn nadenken over God, mijn "theologie", het beeld dat ik heb van een goed christenleven?

Sluit ik God af en toe ook niet buiten? Ik denk van wel, onbewust. En dan hoop ik dat er broeders en zusters zijn die mij daar - in liefde - op willen wijzen.

Ik verlang naar een gemeente waar we elkaar zo kunnen bemoedigen dat we elkaars blinde vlekken kunnen aanwijzen en samen kunnen zoeken naar Gods wil.

Prayer - Vader dank U wel voor mannen als Stefanus die ondanks de omstandigheden toch Uw Woord recht en onversneden brengen. Here Jezus, dank U wel voor Uw grote voorbeeld hierin, en Heilige Geest dank U wel dat U het bent die ons overtuigt en altijd weer op Jezus wijst!

Handelingen 8

tovenarij

Scripture - Handelingen 8:9, 13, 18-19 "*En een zeker man, van wie de naam Simon was, bedreef reeds hiervoor in de stad toverij en deed het volk van Samaria versteld staan, terwijl hij van zichzelf zei dat hij een groot man was. - en toen hij de tekenen en grote krachten zag die er gebeurden, stond hij versteld. - En toen Simon zag dat de Heilige Geest gegeven werd door middel van de handoplegging van de apostelen, bood hij hun geld aan, en zei: Geef ook mij deze macht, opdat eenieder wie ik de handen opleg, de Heilige Geest ontvangt.*"

Observation - Natuurlijk zijn er ook anderen die wonderen en tekenen (toverij) doen. Zij doen dat natuurlijk - al dan niet zonder het te weten - in dienst van het rijk van de duisternis.

Als zo'n tovenaar de wonderen van de apostelen ziet wil jij er direct het fijne van weten. Zeker als het gaat om het ontvangen van de Heilige Geest, hetgeen een echte, zichtbaar levens veranderende gebeurtenis is. Dat maakte indruk!

Enerzijds beschouwt hij de apostelen natuurlijk als concurrenten, anderzijds wil hij die 'trucs' ook wel leren, of, als het moet, wel tegen betaling overnemen.

Uiteraard wijst Petrus hem af en zegt tegen hem dat hij met zijn geld "*naar het verderf mag gaan*". Duidelijke taal. Ook roept Petrus hem op zich te bekeren van deze weg en zich naar de Here Jezus te wenden opdat deze zonden hem vergeven zouden worden.

Application - Hoe gaan wij om met de ‘tovenaars’ van deze tijd? Alternatieve genezers die met occulte praktijken komen vertellen dat ze jou kunnen genezen, maar er niet bij vertellen dat er een afhankelijkheid naar afgoden voor in de plaats komt?

Hoe ga je om met deze zaken? Zeg je, net als veel naam-christenen: “ach het werkt toch? en als het werkt is het goed.”? Besef je je wel dat je daarmee een verbintenis met het rijk van de duisternis aangaat?

Dit zijn geen vrijblijvende zaken! Want satan geeft nooit iets voor niks, hij zal altijd (een deel van) je ziel willen in ruil voor zijn diensten.

Prayer - Vader dank U voor Uw woord. Dank U voor Uw Heilige Geest die ons helpt om onderscheid te maken in de dingen van Uw Koninkrijk. Dank u He-re Jezus voor de overwinning die door U is behaald en waaraan wij ons overwin-ningsleven ook te danken hebben!

Handelingen 9

wat een bekering!

Scripture - Handelingen 9:5-6, 22, 29 *"En hij zeide: Wie zijt Gij, Here? En Hij zeide: Ik ben Jezus, die gij vervolgt. Maar sta op en ga de stad binnen en daar zal u gezegd worden, wat gij doen moet - Saulus trad steeds krachtiger op en bracht de Joden, die te Damascus woonden, in verwarring door te bewijzen, dat deze de Christus is - hij sprak en redetwistte met de Grieks-sprekende Joden; maar dezen trachtten hem om te brengen"*

Observation - Saulus wordt geroepen doordat de Here Jezus zelf hoorbaar tegen hem spreekt. Hij krijgt de opdracht om de stad in te gaan en hij krijgt te horen dat Ananias bij hem zal komen. Ananias kreeg ook een gezicht en ontving de opdracht om deze vervolger op te zoeken, die hij maar al te goed van naam en reputatie kende. Toch gehoorzaamt hij.

In hun ontmoeting doet Ananias wat hem was opgedragen. Hij vertelt Saulus Wie hem gezonden heeft, hij legt Saulus de handen op en hij wordt genezen. Zijn blindheid is weg. "en hij stond op en werd gedoopt" (:18). Geen discussie meer, geen onzekerheid, hij werd gedoopt.

En daarna gaat Saulus aan het werk als verkondiger van het Evangelie. Hij wordt daarin steeds krachtiger (:22). Hij groeit in het geloof en in het werk dat God voor hem klaar had liggen.

Toch hebben de broeders nog twijfels (:26) of hij nu wel echt een van hen was geworden. Barnabas - zijn naam betekent 'zoon van vertroosting / bemoediging' - trekt zich zijn lot aan en introduceert hem.

Saulus blijft vrijmoedig optreden en vindt dan ook zijn bediening. Hij sprak en redetwistte met de Grieks-sprekende Joden. Zijn roeping was leraar - evangelist te zijn, zijn bediening mocht hij vinden onder de verstrooide (Grieks-sprekende) Joden en later onder de heidenen.

Application - Wauw, dat is bijzonder! Het is natuurlijk niet bijzonder dat hij door Jezus zelf wordt geroepen, dat geldt immers voor ons allemaal. Het bijzondere zit hem hier in het feit dat Jezus aan Saulus in eigen persoon verschijnt en hoorbaar tot hem spreekt (zijn begeleiders horen de stem ook).

Wat zal er gebeurd zijn in die drie dagen dat hij blind was...? Reken maar dat hij heeft gebeden. Misschien was hij ook wel in verwarring, maar ik denk eerlijk gezegd dat hij nogal hardhandig is stilgezet om eens goed na te denken en in de stilte met de Heer na te denken. Waarschijnlijk is hij er - hij had enorm veel kennis van de Schriften - achter gekomen dat Jezus daadwerkelijk de Messias, de Christus is.

Waarschijnlijk, omdat er nadat Ananias bij hem kwam en hem genas, geen enkele twijfel was en hij zich onmiddellijk liet dopen.

Prayer - Vader dank U wel voor dit krachtige getuigenis uit Uw Woord. Saulus werd van vervolger tot verkondiger. Geweldig om te zien Here Jezus, wat Uw offer en Uw roeping kunnen betekenen in het leven van mensen, waardoor ze door Uw Heilige Geest zo krachtig kunnen worden gebruikt in Uw Koninkrijk. Geef ons Heer, dat we ons ook afhankelijk van Uw Heilige Geest opstellen voordat we in beweging komen, zodat we alleen die dingen doen die dienstbaar zijn aan wat U zegent!

Handelingen 10

dynamiek en de Geest

Scripture - Handelingen 10:14, 20, 34, 44, 46, 48 "*Sta op, Petrus, slacht en eet! - sta dan op, ga naar beneden en reis ... met hen mede - En Petrus ... zeide: Inderdaad bemerk ik, dat er bij God geen aanneming des persoons is - Terwijl Petrus ... sprak, viel de Heilige Geest op allen, die het woord hoorden. - want zij hoorden hen spreken in tongen en God groot maken. - En hij (Petrus) beval hen te dopen ..."*

Observation - Tsjonge... Wat een verhaal. Een religieuze Romeinse hoofdman, die aalmoezen gaf en met zijn hele huis de Here diende, krijgt in een visioen hele specifieke instructies. Hij voert die ook uit.

Tegelijkertijd krijgt Petrus in Joppe zijn kant van de instructies. God maakt hem duidelijk, zo blijkt uit de rest van het verhaal, dat reinheidswetten hem niet in de weg moeten staan om met mensen om te gaan. De Geest maakt hem duidelijk dat hij met twee mannen mee moet gaan die hem komen zoeken

Op basis van die opdracht doet hij dat en na de kennismaking en de uitwisseling van de verhalen, brengt Petrus daar het Evangelie (:34-43). En nog terwijl hij spreekt, komt de Heilige Geest over zijn toehoorders (:44).

Zijn reisgenoten zijn super-verbaasd. Het waren heidenen! En toch kunnen ze het niet ontkennen, "want zij hoorden hen spreken in tongen" (:46). Het spreken in tongen wordt hier neergezet als een kenmerk dat aangeeft dat de vervulling met de Heilige Geest heeft plaatsgevonden.

En dan zegt Petrus: "Zou iemand het water kunnen weren om dezen te dopen, die net als wij de Heilige Geest hebben ontvangen?" (:47). En ze worden gedoopt!

Dit zijn onze voorgangers, de eerste heidenen die werden gedoopt.

Application - Wat zou jij, wat zou ik doen als je zo'n soort droom krijgt? Zou je denken, ach het is maar een droom, dit soort gedoe, dat was voor toen... ?

Of zou je, net als Petrus en onze vriend de hoofdman deden, handelend optreden? Zijn wij nog bereid ons leven te laten onderbreken door de zachte stem van de Geest?

En jawel, dat gebeurt nog wel! Diverse malen heb ik meegemaakt dat ik de zachte indruk had (de ene keer duidelijker dan de andere) dat de Geest mij drong om naar iemand toe te gaan. De ene keer met een bemoediging, de andere keer om te helpen.

Minstens één keer is hierdoor een huwelijk gered. Begrijp me goed, alle eer aan God. Maar je snapt hopelijk wat ik wil zeggen: sta open voor Zijn zachte stem en "WAT HIJ OOK ZEGT, DOE DAT!!!".

Hoe raar en ongerijmd het je ook mag voorkomen, kom in beweging en doe wat Hij je zegt. Nee natuurlijk ben je er vaak niet helemaal zeker van dat het de Geest is die tot je spreekt, maar als je het voor je houdt en niet in beweging komt zul je ook nooit leren Zijn zachte stem te verstaan!

Wij zijn Zijn lichaam in deze wereld, en Zijn zachte stem kun je beschouwen als de opdrachten die via de zenuwen van de Geest via onze geest naar Zijn handen en voeten komen en hen in beweging brengen!

Raak niet verlamd, beweeg!

Prayer - Vader dank U wel dat U een levende en sprekende God bent! Dank U Jezus dat U ons tot Uw lichaam hebt verklaard in deze wereld. Dank U wel Heilige Geest dat U ons zenuwstelsel wilt zijn en opdrachten door wilt geven, en bemoedigingen, en zoveel meer, alles wat wij nodig hebben!

Handelingen 11

onderscheid

Scripture - Handelingen 11:2-3, 17-18 *"zij, die uit de besnijdenis waren, verschilden met hem van mening, en zij zeiden: Gij zijt binnengegaan bij onbesnedenen en hebt met hen gegeten - Indien nu God hun op volkomen gelijke wijze als ons de gave heeft gegeven op het geloof in de Here Jezus Christus, hoe zou ik dan bij machte geweest zijn God tegen te houden? En toen zij dit gehoord hadden, kwamen zij tot rust en verheerlijkten God"*

Observation - Ook toen al waren er mensen die hun 'oude' regeltjes maar moeilijk achter zich konden laten. De oude wet schreef immers voor dat Joden niet zomaar een huis van heidenen binnen mochten gaan, laat staan samen met die heidenen eten!

Het zijn uiteraard met name die mensen die 'onder de wet' zijn opgegroeid die hier over vallen. Stel nou eens dat ze gelijk hadden gekregen, dan zouden wij hier in Nederland met z'n allen niet de gelegenheid hebben gehad om christen te worden. Het Evangelie had ons dan nooit bereikt.

Petrus verdedigt zijn handelen door duidelijk te maken dat het God zelf is die deze mensen de Heilige Geest heeft gegeven "op volkomen gelijke wijze als ons" (:17).

Kenmerkend - denk ik - voor een goede gemeente is dat mensen zich laten leiden door de Heilige Geest. Je ziet dat hier ook, Petrus legt uit hoe de gang van zaken is geweest, en de mensen zien in dat het God geweest is die dit zo heeft geleid.

Application - Wat herkenbaar. Als iets niet direct past binnen mijn denkkader dan heb ik zelf ook nogal eens mijn oordeel snel klaar. Ik realiseer me dat ik niet altijd goed genoeg luister om te kunnen ontdekken of het toch misschien niet een werk van God kan zijn geweest.

Misschien herken je dat ook wel. Wees dan eerlijk en ga terug naar degene die je hebt ge- of veroordeeld en benoem dat. Vraag vergeving en ga samen verder.

Prayer - Vader dank U wel dat U ons een Geest van onderscheid hebt gegeven om te beoordelen of dingen die gebeuren van U zijn of niet. Here Jezus wilt U ons door Uw voorbeeld helpen zien wanneer en hoe we dit onderscheid mogen toepassen?

Handelingen 12, geestelijke strijd

Scripture - Handelingen 12:5, 8b-9a *"Petrus dan werd in de gevangenis in bewaring gehouden, maar door de gemeente werd voortdurend tot God voor hem gebeden - En hij zeide tot hem: Sla uw mantel om en volg mij. En hij volgde hem naar buiten"*

Observation - Wonderlijke gebeurtenis he? Als je er met menselijke ogen naar kijkt wel tenminste. Petrus zit gevangen en werd bewaakt door maar liefst 16 (ZESTIEN) soldaten. Dat waren het er waarschijnlijk vier op ieder moment en losten ze elkaar af. Zo bleven ze scherp en alert. En toch ontsnapt hij met de hulp van een engel zonder dat de soldaten het door hebben.

De sleutel vinden we in vers 5b "door de gemeente werd voortdurend tot God voor hem gebeden". Deze gemeente kende het belang van geestelijke strijd en voerde die ook! Er werd voortdurend voor Petrus gebeden. Een van de leden van de gemeente zit in een moeilijk parket en de gemeente zorgt er voor dat de troon van de Heer wordt bestookt met vragen om hulp.

En God laat bidders niet in de kou staan als er naar Zijn wil wordt gebeden. De vraag waarom er soms gebeden niet verhoord worden is een vraag voor een andere keer, hier heeft God het gebed verhoord. Hij stuurde een engel die Petrus bevrijdde en bracht hem veilig terug bij de zijnen.

Application - Wanneer iemand uit onze gemeente in moeilijkheden zit, gaan we dan ook de geestelijke strijd aan? Zorgen we er voor dat er "voortdurend" gebeden wordt? Ik mag hopen van wel, gebed is een van de krachtigste wapens in de

geestelijke strijd. We houden op die manier contact met het "Hoofdkwartier" en laten weten waar de troepen het hardst nodig zijn.

Het is zoals Jezus zegt: "voorwaar Ik zeg u, dat, als twee van u op de aarde iets eenparig zullen begeren, het hun zal ten deel vallen van mijn Vader, die in de hemelen is" (Mattheus 18:19).

Prayer - Vader dank U voor Uw beloften, de beloften die U in Uw Woord hebt gedaan. Dank U Here Jezus dat U deze beloften hebt bevestigd en voorgeleefd. Dank U wel dat Uw Heilige Geest ons helpt en ons te binnen brengt wat wij bidden zullen.

Handelingen 13, BLIJDSCHAAP

Scripture - Handelingen 13:2-3, 15-16, 38-39, 52 "*de heilige Geest zeide: Zondert Mij nu Barnabas en Saulus af voor het werk, waartoe Ik hen geroepen heb. Toen vastten en baden zij, en legden hun de handen op en lieten hen gaan - en de oversten der synagoge lieten hun vragen: Mannen broeders, indien gij een woord van opwekking voor het volk hebt, spreekt het dan. En Paulus stond op - Zo zij u dan bekend, mannen broeders, dat door Hem u vergeving van zonden verkondigd wordt; ook van alles, waarvan gij niet gerechtvaardigd kondt worden door de wet van Mozes - en de discipelen werden vervuld met blijdschap en met de heilige Geest.*"

Observation - Weer zo'n prachtig verhaal! We hebben een groot God, vinden jullie ook niet? Hij maakt mensen door zijn Heilige Geest duidelijk wat ze voor Hem mogen doen. En als wij luisteren gebeuren er zonder uitzondering mooie en belangrijke dingen!

Paulus en Barnabas geven gehoor aan de oproep en worden door de gemeente in Antiochië uitgezegend voor hun werk. Ze trekken door de hele landstreek. En passant wordt er nog even een tovenaars uitgeschakeld met de naam Barjesus (zoon van jesus, ja right, dat mocht hij willen)... Die gebeurtenis zorgt er overigens wel voor dat zijn baas tot geloof komt.

In Pisidië aangekomen wordt aan Paulus gevraagd of hij wil spreken in de synagoge, of hij een woord van opwekking had... Nou dat had hij wel. Ze zullen zich achteraf de haren uit het hoofd hebben getrokken als ze hadden geweten wat hij spreken zou.

Paulus houdt daar een toespraak en legt de mensen het evangelie uit vanaf de tijd dat het volk in Egypte was tot aan Jezus, die ook voor hen vergeving heeft gebracht van alles, ook van zaken die door de wet niet gerechtvaardigd konden worden!

Uiteindelijk leidt dit ertoe dat de discipelen daar werden vervuld met blijdschap en met de Heilige Geest!

Application - Nou kan het wel eens lijken alsof je, als je naar de Heilige Geest leert luisteren, van links naar rechts door het land wordt gestuurd en je eigen wil wordt uitgeschakeld. Dat is natuurlijk niet zo. We zeggen wel: "the Holy Ghost is a gentleman". Hij zal je nooit dwingen! Overgave doe je, net als in een huwelijk, uit liefde. Ongedwongen. Je eigen keuze blijft, ook na je wedergeboorte.

Paulus en Barnabas luisteren naar de zachte stem die hen roept. Ze brengen het Evangelie waar ze ook maar de gelegenheid krijgen, en met gevolg. Een hele gemeente komt tot geloof! Frappant vind ik wel weer dat de traditionele, religieuze Joden in deze hele beweging niet meegaan (:45). Paulus zegt eenvoudigweg: ja, moet je luisteren, het was de bedoeling dat jullie het eerst zouden horen, maar nu jullie het niet willen horen, gaan wij het aan de heidenen vertellen!

En die heidenen komen tot geloof en worden discipelen. Ze worden vervuld met... **BLIJDSCHAP** en met de Heilige Geest. Over het belang van de Heilige Geest kunnen we eigenlijk niet genoeg spreken en schrijven, maar hier even de nadruk op **BLIJDSCHAP**!

Hoe vaak zien we in onze gemeenten **BLIJDSCHAP**? Waar blijkt deze blijdschap uit in onze samenkomsten? Waar we nota bene vaak gewoon blijven zitten tijdens een aanbiddings- of zangdienst? Als de koningin binnenkomt staan we op. Als het Wilhelmus gezongen wordt staan we op. Als de rechter de rechtszaal binnenkomt staan we op. Als er een doelpunt gemaakt wordt door Oranje, staan we op!

En als we onze Grote God en Heiland aanbidden blijven we zitten? Kom op broeders en zusters, wat denken we wel? Toon je **BLIJDSCHAP**!

Terug naar ons Bijbelgedeelte: als wij weten te luisteren, wil Hij ons machtig gebruiken in zijn dienst! Hij zal ons de woorden geven die we mogen spreken, Hij zal mensen tot Zich trekken, en soms kiest Hij er voor om ons als leden van Zijn Lichaam op aarde te gebruiken.

Prayer - Vader dank U wel voor de leiding van Uw Heilige Geest. Dank U wel dat U ons zelf de keuze laat en de vrije wil, die we van U hebben gekregen. Dank U wel Here Jezus dat we mogen getuigen van alle dingen die U op aarde hebt voorgedaan, voorgeleefd! Dank U wel voor Uw geweldige boodschap van Goed Nieuws voor iedereen! En dank U bovenal voor de **BLIJDSCHAP** die dit met zich mee brengt!

Handelingen 14

aan het front wordt gevochten!

Scripture - Handelingen 14:2, 18-19, 27 *"Maar de Joden, die hun geen gehoor gaven, prikkelden en verbitterden de zielen der heidenen tegen de broeders - En hoewel zij zo spraken, konden zij ternauwernood de scharen weerhouden hun te offeren. Maar er kwamen Joden van Anti-ochië en Ikonium en zij praatten de scharen om en stenigden Paulus - En daar aangekomen, riepen zij de gemeente bijeen en gaven verslag van al wat God met hen gedaan had"*

Observation - Ikonium, Lystra, Derbe, Antiochië, Perge, Attalia, Paulus en Barnabas kwamen nog eens ergens! De hele noordoostkust van de Middellandse Zee trokken ze langs. Het verhaal leest als een avonturen roman. Tegelijk lezen we ook dat het bittere ernst was. In Ikonium begint het al, de Joden "prikkel en verbitteren" de zielen van de heidenen "tegen de broeders".

In vers 11 en 12 lezen we dat de mensen in Lystra hun eigen afgoden verwar- den met Paulus en Barnabas. Dat kwam doordat er in die streek een mythe was over Zeus en Hermes die waren neergedaald en door een plaatselijk echtpaar (Phi- lemon en Baucis) gastvrij waren ontvangen. Dit echtpaar was volgens de overleve- ring door deze goden zeer gezegend.

Zodra Paulus en Barnabas doorhebben wat er gebeurt - dat duurde even om- dat ze de locale taal niet spraken - weerspreken ze dit natuurlijk direct en vertellen ze van God. De mensen willen hier niets van weten en proberen hen te offeren (:18).

De ontstane teleurstelling wordt door de Joden die uit omliggende steden zijn gekomen misbruikt om de massa tegen Paulus en Barnabas op te zetten, tot ze Pau- lus stenigen en voor dood achterlaten.

De plaatselijke (nieuwe) discipelen komen naar de plaats waar ze hem voor dood hebben achtergelaten en gaan om hem heen staan. De Schrift vermeldt dit niet, maar de zullen hebben gebeden. Vermoedelijk heft er een genezingswonder plaats gevonden, want anders had Paulus niet een voetreis van negentig kilometer naar Derbe kunnen maken.

Ondanks al deze weerstand gingen Paulus en Barnabas door. Ze stelden overal oudsten aan om de plaatselijke gemeente te leiden. Teruggekomen leggen ze verantwoording af aan de gemeente in Antiochië die hen uitgezonden had.

Application - Een uitspraak van 'moe' Heijink, de vrouw van het voorgangers echtpaar van onze eerste gemeente: "Als er strijd en weerstand is in je leven, wees dan blij, want dat betekent dat je op de goede weg bent, je bent immers blijkbaar een schop voor de duvel waard".

Dit kan zomaar gebaseerd zijn op onder andere dit gedeelte uit de Bijbel. Aan het front vliegen de kogels om je oren, da's logisch toch?

Maar draai het nu eens om... Leid je een rustig leventje? Heb je alles voor elkaar? Weet je al wat er morgen, deze week, of zelfs volgende maand gaat gebeuren? Vraag je dan eens goed af waar je mee bezig bent!

Ben je nog wel in contact met het hoofdkwartier? Weet je je laatste mars-orders nog? Kun je je herinneren wanneer je voor het laatst hebt meegemaakt dat God iets door jou heen heeft gedaan?

Als dat niet zo is, vraag dan NU nieuwe mars-orders aan! Weet waar je gebruikt kunt worden in de strijd!

Prayer - Vader dank U wel dat U ALTIJD bij ons bent, ook aan het front! Dank U wel dat we door Uw Geest in contact met U mogen blijven, en dank U wel Here Jezus, dat we Uw voorbeeld mogen volgen. Wijst U ons de weg naar het front Heer, wij zijn paraat!

Handelingen 15

hoe vrij ben jij?

Scripture - Handelingen 15:5, 10 *"er stonden uit de partij der Farizeeën enigen op, die gelovig geworden waren, en zeiden, dat men hen moest besnijden en gebieden de wet van Mozes te houden - wat stelt gij God op de proef door een juk op de hals der discipelen te leggen, dat noch onze vaders, noch wij hebben kunnen dragen?"*

Observation - De eerste barstjes ontstaan in de "leer" van de gemeente. Christenen met een Joods achtergrond vonden het belangrijk dat de hele wet moest worden gehouden en dat leerlingen met een niet-Joodse achtergrond toch ook besneden moesten worden.

Paulus en Barnabas worden afgevaardigd naar de raad in Jeruzalem om een beslissing te vragen over dit onderwerp. Ook daar vinden we mensen (uit de partij van de Farizeeën) die dezelfde mening hebben.

Maar daar hebben we Petrus weer, de apostel met een roeping voor de heidenen. Hij springt voor hen in de bres en maakt de vergadering duidelijk dat het niet de wil van God is om zo te denken. Deze heidenen hebben immers ook de Heilige Geest ontvangen? Nadat Jacobus hen een Bijbelse onderbouwing geeft volgt het besluit van de raad.

Een wijs besluit. Een paar regels worden meegegeven. De eerste christenen kwamen vaak in de synagoge samen, gelijk met de Joden in dezelfde stad, zodat degenen die uit de Joden tot het geloof waren gekomen nog elke sabbat de wet hoorden voorlezen en werden geconfronteerd met het feit dat de leerlingen uit de heidenen de voorschriften niet hielden.

De raad geeft aan dat het in deze situatie goed is om de belangrijkste geboden in elk geval te houden om geen aanstoot te geven.

Application - Ook in onze evangelische gemeenten krijgen we natuurlijk mensen binnen uit religieuze hoek. Synodalen, vrijgemaakten, hervormden. Ze komen vanuit een situatie waar elke zondag nog de wet werd gelezen. De vrijheid en blijdschap die ze ervaren in deze nieuwe gemeente kunnen ze ten diepste eerst niet vatten.

Er moeten toch regels zijn? We moeten toch werken doen in de hoop behouden te worden? Zomaar een paar gedachten die ik in deze mensen vaak tegenkom.

Hoe zit dat bij mij zelf, bij jou? Ben ik al over mijn gereformeerde religieuze achtergrond heen? Sta ik al in de vrijheid die de Here Jezus voor ons heeft bevochten? Immers, Jezus zegt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven" en het Woord leert ons elders dat "de Waarheid ons vrij zal maken".

Laten we goed bij elkaar te rade gaan hoe we hier in staan. En ons desnoods vanuit onze vrijheid wat aanpassen om anderen geen aanstoot te geven...

Prayer - Vader dan U wel dat U van ons geen robotjes wilt maken die ons aan regeltjes moeten houden. Dank U Here Jezus dat U Waarheid bent en Leven. Dank U voor Uw Heilige Geest die ons de fijngevoeligheid geeft om te weten wanneer we geen aanstoot moeten geven.

Handelingen 16

Reisleider

Scripture - Handelingen 16:6-7, 9 *"En zij gingen door het Frygisch-Galatische land, maar werden door de heilige Geest verhinderd het woord in Asia te spreken; en bij Mysië gekomen, poogden zij naar Bitynië te reizen, maar de Geest van Jezus liet het hun niet toe - En Paulus kreeg in de nacht een gezicht; er stond een Macedonisch man, die hem toeriep: Steek over naar Macedonië en help ons"*

Observation - Nadat Paulus in Antiochië het besluit van de oudsten had gecommuniceerd deelt hij het nu ook mee aan alle gemeenten waar hij langs trekt (:1a, 4); het gaat goed met de gemeente (:5).

Als ze vanuit Derbe vertrekken reizen ze naar het noorden, via Galatië met een boog naar het westen door Frygië. Opmerkelijk is dat de Geest hen verhinderd om daar te spreken en het Evangelie te brengen (:6). En als ze verder willen reizen naar Bitynië, staat de Geest van Jezus het hen niet toe.

Ze worden geleid naar Troas, waar Paulus een visioen krijgt dat hij moet oversteken naar Macedonië (:9). Van Troas reizen ze vervolgens naar Filippi om ook daar het Evangelie te brengen.

De Heilige Geest als Reisleider, wie wil dat niet? Als wij maar goed luisteren, dan komen wij waar God ons wil gebruiken!

Ook hier ondervinden ze weer veel weerstand, nu om economische redenen (:16-21). En ook hier wordt de menigte tegen hen opgezet (:22). Ze belanden in de gevangenis en worden daar op een wonderbaarlijke manier uit bevrijd (:23-26). Ze

weerhouden de bewaker van zelfmoord en brengen het Evangelie aan hem en zijn hele huis (:27-32).

Als de overheid hen stilletjes vrij wil laten, eist Paulus dat dit niet gebeurt en verlangt van hen dat ze hun in het openbaar uitgeleide komen doen omdat ze immers ook Romeinse burgers waren (:37).

Eerst vroeg ik me af of Paulus een aanval van hoogmoed had gekregen, maar in een commentaar vond ik een heldere verklaring: hij wilde een onrecht dat in het openbaar was gebeurd, niet heimelijk laten afdoen, maar ook in het openbaar laten rechtzetten. En dit niet voor hemzelf, maar om - wederom, in het openbaar - aan de omgeving te laten zien dat deze nieuwe groep (christenen) geen boeven en raddraaiers waren en dat er onterecht was beschuldigd.

Application - Laten wij ons ook, net als Paulus, laten sturen in ons leven. Ik bedoel, we hoeven misschien geen honderden of duizenden kilometers te reizen, maar laten we de Heilige Geest betrekken bij de beslissingen in ons leven. Laat God ons sturen in de kleine en grote besluiten die we elke dag nemen!

Wat een wijs besluit van Paulus trouwens he? Ik hoop dat ik dat in vergelijkbare situaties ook zal kunnen, zo snel een situatie doorzien en er dan naar handelen. Laten we maar goed blijven luisteren!

Prayer - Vader, Here Jezus, dank u wel dat U op ons levenspad onze Reisleider wilt zijn door Uw Heilige Geest. Wil ons maar sturen Heer bij alle beslissingen die we per dag moeten nemen. Laten het beslissingen zijn die U kunt gebruiken bij de bouw van Uw Koninkrijk!

Handelingen 17, toetsen wij nog?

Scripture - Handelingen 17:11 "*zij (in Berea) namen het Woord met alle bereidwilligheid aan en gingen dagelijks de Schriften na, of deze dingen zo waren - en Paulus geest werd in hem geprikkeld toen hij zag dat de stad (Athene) zo vol afgodsbeelden was*"

Observation - De reis gaat verder, naar Tessalonica en Berea en verder nog, naar Athene. In Tessalonica en Berea brengt Paulus het Evangelie eerst onder de daar wonende Joden in de synagoge door hen uit het Oude Testament (de Schriften) uit te leggen hoe en waarom Jezus de Messias is en waarom Hij moest lijden. We zien twee zeer verschillende reacties.

In Tessalonica moeten ze niks van deze nieuwe Schriftuitleg hebben en komen er maar weinig tot erkenning van de Waarheid. Maar het merendeel zet ook hier het volk tegen hen op, deze keer uit jaloezie (:5-9).

In Berea is het helemaal anders. Men neemt de Schriftuitleg van Paulus van harte aan en velen komen tot geloof (:10-12). De mensen in Berea zijn een voorbeeld voor ons. Zij toetsten de Evangelieverkondiging aan het Woord!

In Athene is het een heel ander verhaal, hier wonen weinig Joden. Paulus loopt door de stad en ziet werkelijk overal om zich heen afgodsbeelden, zo veel dat zijn "geest in hem geprikkeld" werd (:16).

Hij hield DAAROM gesprekken met Joden en "vereerders" en op de markt met iedereen die hij daar vond - daarom, omdat hij verontwaardigd was. Maar hij vond een aanknopingspunt in een beeld met het opschrift "aan een onbekende god".

Dat gebruikt hij dan ook om aan de Atheners het Evangelie te brengen. Nu doet hij dat niet met het benoemen van teksten uit de Schriften, maar met woorden die de Atheners snappen zonder buiten de paden van de Schrift te gaan. Hij verkondigt hen de Waarheid met begrippen uit de Schrift, en met citaten van hun eigen dichters.

Pas als hij bij de lichamelijke opstanding van Jezus uit de dood komt haken ze af. In de Griekse filosofie moest met van het stoffelijke, van het lichamelijke, niet veel meer hebben, dus een lichamelijke opstanding vond men totaal onnodig en wilde men dus ook niet aannemen. Hun reactie is geringschattend: "nou, daar zullen we het nog wel eens over hebben" (:32). Toch kwamen ook hier "enigen tot geloof" (:34).

Application - Ik weet niet hoe het jou vergaat als je dit hoofdstuk leest, maar ik krijg verlangen naar meer kennis van de Schriften. Het moet toch geweldig zijn om met zulke vrijmoedigheid religieuze mensen te kunnen meenemen door het Woord en hen te laten zien wat het Goede Nieuws is!

Ook laat dit gedeelte zien dat het goed is om je te verdiepen in waar de niet-religieuze mensen (zeg maar de heidenen) zich mee bezig houden. Ik zal je eerlijk zeggen dat dit laatste me het minste trekt. Paulus laat echter zien dat het wel moet gebeuren en dat juist daar de vrucht het grootst is.

En natuurlijk, het voorbeeld uit Berea. Toetsen wij onze prediking / predikers nog aan de Schriften? En als we het vermoeden hebben dat we dingen horen die niet kloppen met wat de Bijbel zegt, staan we dan op en spreken we onze oudsten er op aan?

Prayer - Vader dank U wel voor het Goede Nieuws van het Evangelie dat we vrijmoedig mogen brengen. Dank U Here Jezus dat we mensen mogen vertellen van de genade die U met Uw leven hebt laten zien en die U met Uw dood en opstanding ook voor ons beschikbaar hebt gemaakt. Dank U dat U met Uw Heilige Geest ons de woorden zult geven die we mogen spreken.

Handelingen 18

keerpunt

Scripture - Handelingen 18:6 *"Maar toen dezen zich verzetten en lasterden, schudde hij zijn kleren uit en zeide tot hen: Uw bloed zij op uw hoofd; ik ben er rein van, voortaan zal ik mij tot de heidenen wenden"*

Observation - Paulus heeft tot hier toe keer op keer verdragen dat de religieuze Joden zich verzetten tegen de Weg. Ze hebben telkens, waar hij ook maar kwam, het volk tegen hem opgehitst en geprobeerd hem om allerlei redenen aan te geven bij de Romeinse machthebber.

Nu, hier in Korinthe, gebeurt hetzelfde weer. Al eerder, in Antiochië (13:46) had Paulus aangekondigd zich vanaf dat moment tot de heidenen te zullen gaan richten. Nu doet hij dat ook weer, met sterkere bewoordingen.

Het Griekse woord voor bloed dat hier wordt gebruikt: "haima", staat vaak voor gewelddadig vergoten bloed dat moet worden gewroken. Wat Paulus hier dus eigenlijk zegt is dat mensen die het Evangelie afwijzen, verantwoordelijk zijn voor het verloren gaan van hun eigen leven. Zijn toehoorders zullen dit zeker hebben begrepen en zullen hebben gedacht aan Ezechiël 3:19, waar Paulus' woorden op lijken.

We weten natuurlijk niet of hij over dit besluit heeft getwijfeld, maar in elk geval bevestigen de gebeurtenissen die volgen het. Er komen vele mensen uit de heidenen tot geloof. Ook krijgt hij bevestiging in de vorm van een gezicht in de nacht waarin hij de opdracht krijgt om door te gaan.

Application - Wat volkomen voorstelbaar, deze beslissing van Paulus! Maar wat een pijn en verdriet moet het hem ook hebben gegeven, om te zien hoe zijn eigen volk, zijn eigen "peer-group" de schriftgeleerden en Farizeeën zo verblind zijn door de (bedekking van de) wet dat zij de Waarheid niet willen zien...

Hoe zit dat bij mij, bij ons? Ik weet dat ik soms wel hele verontwaardigde gedachten heb wanneer mensen niet willen luisteren naar wat ik te zeggen heb. Maar ben ik dan ook bewogen?

Vaak duurt dat wel even... Als ik dan mijn verontwaardiging kan overzien en er langsheen naar de ander kan kijken, dan volgt de bewogenheid of de ontferming van waaruit ik weer met Gods ogen naar hen kan kijken.

Prayer - Vader dank U wel voor bewogenheid en ontferming, die U rijkelijk in voorraad heeft en die U aan ons wilt geven op elk moment dat we die nodig hebben. Dank U Jezus dat we mogen lezen dat U, toen U de mensenmassa's zag, ook met ontferming bewogen werd. Dank U dat we door Uw Heilige Geest deel mogen hebben aan de oneindige Liefde die U bent.

Handelingen 19

gelovig of vervuld?

Scripture - Handelingen 19:2 *"En hij zeide tot hen: Hebt gij de heilige Geest ontvangen, toen gij tot het geloof kwaamt? Doch zij zeiden tot hem: Wij hebben zelfs niet gehoord, dat er een heilige Geest is"*

Observation - Paulus ontmoet in Efeze mensen, die hij in eerste instantie aanduidt met discipelen (Gri: mathētai), een woord dat in het boek Handelingen bijna altijd voor christenen wordt gebruikt. Deze mensen hadden de verhalen over Jezus als de Messias gehoord (waarschijnlijk van Apollos) en zijn gedoopt met de doop van Johannes (:3).

Paulus gaat er dus op het eerste gezicht van uit dat hij met christenen te maken heeft, immers "toen jullie tot geloof kwamen". Toch mist hij iets bij ze. Blijkbaar kon hij aan hen merken dat ze nog niet vervuld waren met de Heilige Geest. Vandaar ook zijn vraag. Ze vertellen dat ze met de doop van Johannes zijn gedoopt en dat ze zelfs niet gehoord hadden van de Heilige Geest. Je kunt blijkbaar gelovige zijn zonder hiervan te weten!

Paulus mag hen dan vertellen over het verschil van de doop van Johannes en de doop in de naam van Jezus. Dan willen zij natuurlijk ook met de doop van de Heere Jezus worden gedoopt. Na die doop legt Paulus hen de handen op - en hij zal ook voor hen hebben gebeden - en zij worden alsnog vervuld met de Heilige Geest. Hier wordt een relatie gelegd tussen het opleggen van handen en de vervulling met de Heilige Geest, gevolgd door het spreken in tongen en profetie.

Dat is overigens geen receptje. De Bijbel is geen kookboek en God is een persoonlijk God. Er zijn andere plaatsen in de Bijbel die over vervulling met de Heilige Geest spreken onder weer andere omstandigheden. Neem bijvoorbeeld Handelingen 2:1-4, waar de Geest plotseling over mensen komt terwijl ze wachtten, of zoals in Handelingen 10:44-46 direct en onverwacht, terwijl ze naar een toespraak luisterden.

In alle gevallen zal er in het leven van mensen die vervuld zijn geraakt met de Heilige Geest iets permanent zijn veranderd.

Application - Hoe zit dat bij ons, bij mij? Maak je dat wel eens mee, dat je denkt, hé, deze persoon gedraagt zich wel als een gelovige, en lijkt best religieus, maar ik weet het niet... Merk je dat wel eens?

Wel, voor de volgende keer, vraag de Geest of het de tijd is, en als je denkt dat het kan, wees dan vrijmoedig en stel de vraag die Paulus hier ook stelde. Heb je de Heilige Geest ontvangen toen je tot geloof kwam? Wie weet zegt die ander wel van niet, of is hij er onzeker over. Bidt samen, draag hem op voor Gods troon en vraag of de Heer hem wil vervullen met Zijn Geest!

Neem gewoon die vrijmoedigheid, je bent immers een koninklijke priester! (1 Petrus 2:9)

Prayer - Vader dank U wel voor de vervulling met Uw Heilige Geest die U ons aanbiedt! Dank U Here Jezus dat U de Weg, de Waarheid en het Leven bent, en dat U ook voor ons de Weg hebt gebaad. Dank U dat U een hoogst individuele God wilt zijn, dat U ons geen handleidinkjes of receptjes geeft omdat we dan zouden kunnen denken dat wij het allemaal zelf wel zouden kunnen. Dank U dat de doop in de Heilige Geest Uw soevereine werk is!

Handelingen 20

wat is jouw opdracht?

Scripture - Handelingen 20:22-23 *"En zie, nu reis ik, gebonden door de Geest, naar Jeruzalem, niet wetende wat mij daar overkomen zal, behalve dat de heilige Geest mij van stad tot stad betuigt en zegt, dat mij boeien en verdrukkingen te wachten staan"*

Observation - Paulus is op reis. Een reis die hem uiteindelijk in Jeruzalem terug zal brengen. Hij bedenkt zijn reisdoelen niet zelf, maar wordt gedrongen door de Geest, door Wie hij zich laat leiden.

Maar zijn eigen leven vindt hij niet kostbaar, als hij zijn werk, zijn opdracht maar af mag maken (:24). De Geest heeft hem ook laten zien dat hij niet meer bij deze mensen terug zal komen (:25).

Hij laat weten dat hij er alles aan heeft gedaan om iedereen, Joden en heidenen, te vertellen van het Koninkrijk. De bewoordingen die hij hier kiest zijn een herinnering aan woorden uit Ezechiël 3:16-21. Hij heeft iedereen die hij tegenkwam verteld van de keuze die moet worden gemaakt. Daarmee is zijn taak volbracht en is hij "rein van aller bloed".

Tegelijk weet Paulus ook al - de Geest zal hem ook dat duidelijk hebben gemaakt - dat er mensen binnen de gemeente zijn, of nog zullen komen, die dwaalieren zullen brengen. Grimmige wolven noemt hij ze.

Hij roept de oudsten dan ook op om te waken over de kudde die hen is toevertrouwd en hij draagt ze op aan de Heer (:32). Dan nemen ze onder tranen afscheid in het besef dat ze elkaar niet weer zullen terugzien.

Application - Hoe zit dat bij ons, bij mij? Laat ik mij in heel mijn leven leiden door de Geest? Weet ik mijn reisdoelen net zo precies? Weet ik mijn taak, mijn opdracht in het leven? En zou ik daar dan ook mee door gaan, ook al wist ik dat het me de kop zou kosten? Ik hoop van harte dat dit zo zou zijn!

Nu zijn we niet allemaal geroepen om full-time apostel te zijn, maar wat dan wel? Dat is een vraag tussen mij en jou en onze God en Vader die in een zeer persoonlijke relatie met ieder van ons duidelijk wil maken wat hij voor ons in petto heeft.

Dus, als je het nog niet weet, geen nood, Hij weet het wel. Bel met het hoofdkwartier! Het nummer is gemakkelijk te onthouden, Hij heeft je twee handen gegeven om te vouwen, beide met 5 vingers, "55".

Prayer - Vader dank U wel dat U onze reisdoelen en onze opdracht bepaalt. Dank U wel Here Jezus, dat U ons hebt voorgedaan wat het is om een leven te leiden dat gericht is op het Koninkrijk. Dank U Heer dat U ons met Uw Heilige Geest leidt en van dag tot dag onze doelen klaar hebt liggen!

Handelingen 21

spreek Gods woorden

Scripture - Handelingen 21:4 *"En wij vonden de discipelen en bleven daar zeven dagen. Dezen zeiden Paulus door de Geest, dat hij zich niet naar Jeruzalem moest inschepen"*

Observation - Paulus en zijn gevolg komen aan in Tyrus en zoekt daar onmiddellijk de discipelen op. Nadat ze dezen hebben gevonden krijgen ze van deze discipelen te horen dat de Geest tot hen heeft gezegd dat Paulus niet naar Jeruzalem moet gaan.

Dat is in tegenspraak met wat hij op het strand van Milete tegen de oudsten uit Efeze had gezegd (20:22)! Wat moet Paulus nu? Hij voelt zich door de Geest gedrongen om naar Jeruzalem te gaan en nu vertellen deze mensen hem dat hij niet moet gaan!

En ze zeggen dit van de Geest te hebben ontvangen. Hoe zit dat dan?

De Heilige Geest heeft hen waarschijnlijk duidelijk gemaakt dat Paulus in Jeruzalem gevangenschap en allerlei moeilijkheden te wachten staan (vergelijk ook vers 11-14). Maar, in tegenstelling tot Agabus (:11-14), koppelen deze discipelen er hun eigen conclusie / interpretatie aan vast, namelijk dat Paulus 'dus' niet naar Jeruzalem moet gaan.

Application - Stel nu dat Paulus hier naar had geluisterd? Dan was hij nooit in Rome terecht gekomen en had hij daar het Evangelie niet kunnen brengen. Dat

was wat God voor hem klaar had liggen, dat zat achter zijn opdracht om naar Jeruzalem te gaan.

De Heilige Geest had niet gezegd "ga naar Jeruzalem en het zal allemaal gladjes verlopen en er zal je niks gebeuren". Nee, eenvoudig: "ga naar Jeruzalem".

Zo kan het gaan in het christen leven. Mensen vertellen je - overigens met de beste bedoelingen - wat zij denken dat het beste is. Daarbij gaan ze verder dan wat de Geest hen duidelijk heeft gemaakt. We kunnen hier twee dingen van leren.

Ten eerste: als je weet dat God via zijn Geest iets tegen jou heeft gezegd, dan moet je dat doen zonder af te wijken en zonder mensen invloed te geven op dat besluit.

Ten tweede: als je via de Geest meent dat God je een woord geeft voor een ander, herhaal dat dan, spreek het uit naar die ander - zoals je het hebt gehoord! Voeg er niks aan toe, doe er niks aan af. Vul niet in, zo van: "oh dan zal de Heer wel bedoeld hebben dat"... Spreek Gods woorden zoals Hij ze je geeft door naar degene voor wie ze bedoeld zijn.

Prayer - Vader dank U wel dat U een sprekende God bent, die ons door uw Heilige Geest wilt leiden in ons leven. Dank U Jezus voor Uw voorbeeld van een door de Geest geleid leven dat wij mogen volgen. Wil ons helpen Vader om steeds beter Uw zachte stem te leren verstaan en Uw woorden onverkort door te geven aan voor wie ze bedoeld zijn.

Handelingen 22

getuig!

Scripture - Handelingen 22:21-22 *"En Hij (Jezus) zeide tot mij: Ga heen, want Ik zal u uitzenden, ver weg, naar de heidenen. Zij hoorden hem aan tot dit woord toe; maar toen verhieven zij hun stem en riepen: Weg van de aarde met zo iemand: want hij behoort niet te blijven leven!"*

Observation - Paulus wordt in Jeruzalem gevangengenomen en krijgt de gelegenheid om het volk toe te spreken. Hij doet dat (uiteraard) in zijn eigen taal, het Hebreeuws. Hij geeft, ten overstaan van het volk, zijn getuigenis, hoe Jezus tot hem heeft gesproken en hem heeft geroepen, hoe Ananias hem heeft genezen.

Wanneer hij vertelt dat Jezus hem de opdracht heeft gegeven om onder de heidenen het Evangelie te gaan brengen vinden de Joden het genoeg. Dit is voor hen de druppel die de emmer doet overlopen.

Hun verstand is onder de bedekking van de wet, verblind door hun eigen traditie kunnen ze niet accepteren dat Paulus Joden en heidenen gelijk behandelt. Hun verwachting was die van een nationaal herstel, nationale onafhankelijkheid onder leiding van de Messias (zie ook hoofdstuk 1:6).

"Weg van de aarde met zo iemand: want hij behoort niet te blijven leven!". Hef-tige woorden, ze willen dat hij ter dood wordt gebracht. Maar het is Gods tijd nog niet. De hoofdman wil hem eerst spreken en daardoor krijgt Paulus de gelegenheid om deze hoofdman te vertellen dat hij van geboorte een Romein is, die niet zonder vorm van proces gezeseld en gestraft mag worden!

Application - Wat kost een getuigenis ons nog? Hier in het westen hoogstens een meewarige blik en misschien wat tegenspraak van evolutionisten of atheïsten, maar in elk geval geen gevangenneming laat staan geseling!

Een risico voor ons is dat we ons door de onverschilligheid in onze maatschappij laten weerhouden van ons getuigenis. Laten we dat niet doen!

Denk aan alle zegeningen die God je geeft. Denk aan alle genade die je van Hem hebt gekregen. Dan gaat het toch eigenlijk vanzelf, want "wij kunnen niet nalaten te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben" (Hand.4:20).

Denk daarbij ook aan wat Paulus in de Hebreeënbrief schrijft: "Vestigt uw aandacht dan op Hem, die zulk een tegenspraak van de zondaren tegen Zich heeft verdragen, opdat gij niet door matheid van ziel verslapt".

Prayer - Vader dank U wel dat U ons zoveel geeft om voor te danken en van te getuigen! Dank U Jezus voor het offer dat U bracht en Uw opstanding waarin wij kunnen roemen. Dank U voor Uw Heilige Geest die ons leidt en die ons woorden te binnen zal brengen als we die zelf niet kunnen vinden!

Handelingen 23, schijnheiligheid

Scripture - Handelingen 23:2, 3, 6, 7, 11 "... de hogepriester Ananias beval hun die naast hem stonden, hem op de mond te slaan - ... God zal u slaan, gij gewitte wand - ... ik sta terecht om de hoop en de opstanding der doden - ... en de menigte werd verdeeld - ... Houd moed, want zoals hij te Jeruzalem van Mij getuigd hebt, moet gij ook te Rome getuigen"

Observation - Paulus staat voor het religieuze establishment van zijn tijd. De Romeinse bevelhebber van Jeruzalem heeft de Raad bijeengeroepen om er achter te komen waar Paulus nu precies van wordt beschuldigd. Hij spreekt ze aan als "mannen broeders", de correcte aanspreektitel en kan ze recht in de ogen zien, want zijn geweten is schoon.

De overpriester wordt woedes om deze woorden over een rein geweten, omdat Paulus daarmee ook aangeeft dat de beschuldigingen volledig ongegrond zijn. Om uit te (laten) drukken dat hij wat Paulus zegt voor leugens houdt laat hij Paulus op de mond slaan. Deze Ananias staat in de geschiedenis bekend als een heerszuchtig persoon, zeer geslepen, eerzuchtig, hebzuchtig en snel aangebrand.

Paulus laat duidelijk blijken hoe hij over deze hypocriete rechter denkt. De wet en het recht worden hier - tijdens een officiële rechtszitting - grof geschonden. Hij noemt hem een "gewitte wand". Van buiten lijkt het prachtig, maar onder dat pleisterwerk zit een ouwe beschadigde muur vol barsten en scheuren. Hij slaat niet terug, maar zegt deze rechter Gods oordeel aan. Vergelijk dit ook met de rede van de Here Jezus tegen de schriftgeleerden in Mattheus 23:27-28.

In de commotie die dan ontstaat, zegt Paulus dat hij niet wist dat hij hier de overpriester tegenover zich had. Hij beroept zich hier op de schrift die zegt dat er geen kwaad mag worden gesproken van de overste van het volk. Hij bedoelt hier duidelijk dat iemand die zich gedraagt zoals deze overste niet waard is om die naam te dragen.

Maar dan leidt Paulus ze af met een kwestie waar Sadduceeën en Farizeeën diep verdeeld over waren, namelijk een leven na de dood. Hij verklaart zich aan de kant van de Farizeeën door te zeggen dat hij geoordeeld wordt over "de hoop en de opstanding der doden". De woorden die hij gebruikt sluiten aan bij de Joodse verwachting van een opstanding uit de doden, en kunnen net zo goed opgevat worden als Jezus' opstanding uit de dood.

Dit is voldoende voor de aanwezig om in hevige twistgesprekken uit te barsten. Er zijn twee partijen, enerzijds de Farizeeën, die in een geestelijke wereld geloven en in opstanding uit de doden, en anderzijds de Sadduceeën die meer materialistisch ingesteld zijn en niet in deze geestelijke wereld geloven.

De bevelhebber ziet dat er geen duidelijke beschuldiging uit zal komen en laat Paulus weer wegvoeren voordat ze hem wat aandoen. En de Heer kondigt hem aan dat hij in Rome op eenzelfde manier zal moeten getuigen.

Application - Zo herkenbaar, ook in onze tijd zijn er allerlei stromingen op het kerkelijk erf. Ook nu zijn er wel mensen die niet zoveel moeten hebben van al dat "overgeestelijke gedoe", net als de Sadduceeën toen. Die houden het maar liever bij het hier en nu. Ik weet niet of ik daar goed aan doe, maar ik vraag me dan wel eens af of ze hun Bijbel nog echt lezen, laat staan of ze daarbij vragen om de leiding van de Heilige Geest.

Wat we kunnen leren van dit gedeelte is dat we recht recht, en krom krom moeten blijven noemen. We moeten daarbij niet naar de omstandigheden of de gevolgen kijken. Iets dat onrechtvaardig is, mag ook zo worden genoemd. Schijnheiligheid moet aan de kaak worden gesteld, ook - en misschien wel juist - als het plaatsvindt door iemand die een leidinggevende positie inneemt!

Prayer - Vader dank U wel voor Uw Heilige Geest die Uw Woord tot stand heeft doen komen door mensenhanden heen. Die ons dus kan helpen het te verstaan zoals U het bedoeld heeft. Dank U Jezus voor Uw voortdurende inspiratie in het voorbeeld van Uw leven, waarin ook U schijnheiligheid en onrecht aan de kaak stelde. Help ons dat ook te doen Heer, zo vaak als wij het tegenkomen, en help ons om dat in liefde te doen. Dank U dat U dat zult doen!

Handelingen 24,

‘t hoofd omhoog en ‘t hart naar boven,
hier beneden is het niet!

Scripture - Handelingen 24:2, 6, 10, 13, 21, 27 "*Tertullus begon zijn beschuldiging - hij heeft ook een poging gewaagd om de tempel te ontwijden - maar Paulus antwoordde - en zij kunnen niets ... voor u bewijzen - ter zake van de opstanding van doden sta ik heden voor u terecht! - en omdat hij (Felix) de Joden een gunst wilde bewijzen liet hij Paulus bij zijn vertrek in gevangenschap achter*"

Observation - Voor de rechter staande worden de beschuldigingen tegen Paulus ingebracht door Tertullus, een 'rhētoros' of redenaar, hier vertaald met advocaat. Hij fungeert als aanklager en begint, zoals in die tijd de gewoonte was, met een enorme slijmpartij richting de rechter. Deze Felix stond helemaal niet bekend zoals Tertullus hem beschrijft, integendeel, in buiten bijbelse bronnen lezen we dat 'Antonius Felix heeft in alle wreedheden en willekeur zijn hoge bestuursfunctie uitgeoefend met de mentaliteit van een slaaf'.

Daarna somt Tertullus kort en vol venijn de beschuldigingen: "deze vent is een pest, waar in de wereld hij ook komt veroorzaakt hij oproer, en hij de leider van deze sekte van Nazoreeërs". En wij hebben hem nu te pakken, lijkt hij daarmee te willen zeggen. Dan maakt hij de beschuldigingen concreet: "hij heeft geprobeerd de tempel te ontheiligen".

Wat hij even vergeet te vertellen is dat het Joodse volk hem bijna hadden vermoord, opgehitst door dezelfde leiders die nu achter hem in de rechtszaal staan. Het enige dat voorkwam dat het gebeurde was dat Paulus door de Romeinen daar werd weggehaald.

Paulus krijgt nu zelf het woord. Geen geslijm nu. Een correcte aanspreekvorm en het uitspreken van vertrouwen in de goede afloop van het proces, dat wel. Paulus kon dat doen, want Felix was al even rechter in het land en kende dus de Joodse gebruiken redelijk tot goed. Door het aanduiden van de tijdlijn maakt Paulus indirect duidelijk dat de beschuldigingen niet waar kunnen zijn. Immers, hoe kun je in zo'n korte tijd een opstand organiseren? Daarnaast geeft hij tegenargumenten, die stuk voor stuk gecontroleerd kunnen worden bij getuigen.

Wel erkent hij God te vereren volgens "die weg", de algemene aanduiding in die tijd voor de christenen, maar tegelijk maakt hij duidelijk dat dit een voortzetting is van, en niet een breuk met het Joodse geloof. Ook herhaalt hij wat hij al eerder heeft gezegd, namelijk dat hij eigenlijk terecht staat om de "hoop en de opstanding der doden, voor zowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen".

Felix heeft genoeg gehoord. Hij verdaagt het proces met de mededeling dat hij eerst Lysias wil horen. Of deze ooit verschenen en gehoord is vermeldt de tekst niet. Feit is dat Felix, net als eerder Pilatus, ongetwijfeld inmiddels overtuigd zal zijn geweest van Paulus' onschuld. Toch laat hij hem niet vrij, omdat hij de invloedrijke Joodse leiders niet voor het hoofd wil stoten.

Paulus blijft gevangen, zij het onder een lichter regime. Hij mag bezoek ontvangen zo veel hij wil. Af en toe laten Felix en zijn Joodse vrouw Drusilla (waarschijnlijk op haar aandringen) hem komen en heeft Paulus de gelegenheid het Evangelie met hen te delen. Drusilla luistert naar (is gericht op) de woorden over Jezus. Maar als Paulus komt aan een komend oordeel beëindigt Felix het onderhoud en zegt dat hij Paulus wel weer eens een keer zal laten terugkomen...

Zo is Paulus gevangen blijven zitten tot het einde van de ambtstermijn van Felix, twee jaren later!

Application - Zo kan het gaan. Onrechtvaardig, bewust onschuldig vastgezet door Felix om de invloedrijke Joodse leiders niet tegen zich in het harnas te jagen. Toch is ook deze tijd door de Heer bruikbaar gemaakt. Paulus mocht evangeliseren aan Felix en Drusilla, waardoor ook zij de gelegenheid kregen om hun keus te

maken. Hij had de tijd om in alle rust met zijn naaste medewerkers te paraten (zij mochten in- en uit lopen in de gevangenis).

Hoe ga ik, hoe ga jij om met tijden van tegenspoed? Kijken we naar hoe de Heer ons dan toch kan gebruiken, of gaan we bij de pakken neerzitten? Mijn hoop en gebed is dat ik ook in wat donkerder omstandigheden gracht mag blijven op Jezus, de leidsman en voleinder van ons geloof!

Prayer - Vader dank U wel dat U in alle omstandigheden bij ons bent, en dat we niet naar die omstandigheden hoeven te kijken, maar ons oog gericht mogen houden op U Here Jezus. Wil Uw Heilige Geest zenden in die omstandigheden waar wij het moeilijk hebben Heer, zoals U ook in Uw woord belooft: "want des HEREN ogen gaan over de gehele aarde, om krachtig bij te staan hen, wier hart volkomen naar Hem uitgaat". Dank U Vader dat U dat ook doet!

Handelingen 25

het gaat door!

Scripture - Handelingen 25:2-3 *"En de overpriesters en de voornaamsten der Joden dienden klachten tegen Paulus bij hem in, en verwachtten van hem een gunst ten nadele van Paulus, verlangende, dat hij hem naar Jeruzalem zou laten komen, daar zij een aanslag smeedden om hem onderweg om te brengen"*

Observation - De Romeinse bevelhebber Felix heeft Paulus gevangen gezet en hem twee jaar in de cel laten zitten, zonder opgaaf van redenen, zonder proces. Nu is hij vertrokken en er is een nieuwe bevelhebber - Festus - gearriveerd.

De Joodse leiders zien opnieuw een kans en dienen weer hun klachten tegen Paulus in. Ze willen dat Festus hem naar Jeruzalem laat komen om te worden berecht. Die aanslag die ze twee jaar geleden al hadden beraamd zit nog steeds in hun hoofd.

Maar Festus is verstandig en houdt hem in Caesarea, en nodigt de bevoegde Joodse leiders uit om met hem mee te gaan. Dat doen ze, en ze "brachten vele zware beschuldigingen in" (:7). Paulus verdedigt zich opnieuw, zoals hij ook al bij Felix had gedaan en ontkent alle zware beschuldigingen. Uiteindelijk beroept hij zich op de keizer.

Paulus kende het Romeinse recht. Dit voorzag in een beroepingsrecht (appellatio) op de Keizer, omdat elke Romeinse burger het recht had op een rechtvaardig proces. Dit appel werd niet altijd ingewilligd, bijvoorbeeld als de zaak niet belangrijk genoeg was.

Festus had natuurlijk in feite al lang tot vrijspraak kunnen en moeten besluiten, maar net als Felix voor hem deed hij dit niet omdat hij "de Joden een gunst wilde bewijzen".

Paulus zegt hiermee in feite dat hij vindt dat Festus zijn werk als rechter niet goed heeft gedaan.

Application - De Joodse leiders geven niet op. Zelfs na twee jaar niet. Het lijkt alsof ze op een kans hebben gewacht. Zo zie je waar religieus gedrag toe kan leiden, boosheid, bitterheid, vasthoudend fanatisme.

En Festus is net zo bang als zijn voorganger Felix. Hij durft niet het besluit te nemen dat van hem mag worden verwacht als rechter wanneer er geen grond is voor beschuldigingen, namelijk: vrijspraak.

Dit alles werkt mee aan Gods plan, namelijk dat Paulus ook in Rome zou gaan getuigen. Want uiteindelijk beroept Paulus zich conform het Romeinse recht op de keizer. En Festus kan dan bijna niet anders, in verband met het belang van deze rechtszaak, dan te zeggen: "Op de keizer hebt gij u beroepen, naar de keizer zult gij gaan!" (:12).

Prayer - Vader dank U wel dat we keer op keer mogen zien dat Uw plannen doorgang vinden ondanks menselijke overwegingen. Dank U wel dat U Uw heilsplan klaar hebt liggen en dat U het uitvoert. Dank U wel dat U ons hierbij zo af en toe laat meewerken. Wat een eer Heer om samen met U te mogen werken!

Handelingen 26, je praat onzin, Paulus!

Scripture - Handelingen 26:1, 24, 28, 32 *"En Agrippa zeide tot Paulus: Het is u vergund voor u zelf te spreken - En terwijl hij dit tot zijn verdediging aanvoerde, zeide Festus met luider stem: Gij spreekt wartaal, Paulus, uw vele studie brengt u in de war - Maar Agrippa zeide tot Paulus: Gij wilt mij wel spoedig als Christen laten optreden! - En Agrippa zeide tot Festus: Deze mens had vrij kunnen zijn, als hij zich niet op de keizer had beroepen"*

Observation - En nogmaals mag Paulus zich verantwoorden / verdedigen. Nu tegenover Agrippa, een koning met veel kennis van de Joodse cultuur en het Joodse geloof en de belangrijke geschilpunten (:3). Hij geloofde de profeten ook (:27).

In deze getuigenis vertelt Paulus over zijn leven in meer detail en met andere woorden dan tot nu toe, juist omdat hij bij Agrippa meer kennis veronderstelt. Ook treedt hij in meer details over zijn roeping dan we in Handelingen 9 lezen.

Hij legt aan Agrippa uit hoe zijn bekering of roeping hebben geleid tot het werk dat hij nu doet. Hij gaat er - waarschijnlijk terecht - van uit dat Agrippa dat zal kunnen volgen, in elk geval verstandelijk.

Festus snapt er niks van. "Je praat onzin Paulus, je vele studeren heeft je gek gemaakt" (:24).

Als hij hem alles heeft uitgelegd, inclusief de profetieën, zegt hij in het vuur van zijn betoog tegen Agrippa dat hij weet dat deze ook de profeten gelooft. Dan zegt Agrippa: "Gij wilt mij wel spoedig als christen laten optreden!"...

En Paulus brengt zijn verlangen onder woorden: niet alleen u, maar liefst zou ik zien dat iedereen zou worden als ik, zonder deze boeien natuurlijk, daar maak ik ook mijn gebed van.

Agrippa trekt aan het eind van het betoog dezelfde conclusie die Felix en Festus eigenlijk ook al hadden getrokken: deze man is onschuldig, en als hij geen beroep had aangetekend tegen de rechtsgang was hij al vrij geweest...

Application - Paulus weet welk taalgebruik hij per persoon moet kiezen. Tot nu toe, tegen de Romeinse bevelhebbers, heeft hi feitelijke verhalen verteld. Maar nu tegen Agrippa kan hij meer de 'tale Kanaäns' spreken, de taal die dicht bij zijn hart ligt en waarin hij veel beter kan uitleggen wat er is gebeurd.

Festus snapt er dan ook helemaal niks van. Hoe kan dat ook, immers: "Doch een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is" (1 Korinthe 2:14).

In elk geval is de volgende stap richting Paulus' gang naar Rome weer gezet, ook Agrippa verklaart hem onschuldig, maar moet door het aangetekende beroep Paulus straks wel op transport zetten naar Rome.

Prayer - Vader dank U wel dat U telkens weer mensen op ons pad brengt die ook in Uw plannen passen. Dank U wel dat U met Uw Heilige Geest alles zo bestuurt dat Uw plannen doorgang vinden. Dank U wel Here Jezus, dat wij Uw getuigen mogen zijn en dat U ons de woorden geeft die we daarbij mogen spreken.

Handelingen 27

God draagt ons, wat er ook gebeurt!

Scripture - Handelingen 27:15, 33, 44 "toen het schip werd meegesleurd en de kop niet in de wind kon houden, moesten wij het opgeven en dreven weg - het duurt nu reeds veertien dagen, dat gij maar blijft afwachten zonder eten en niets genuttigd hebt - toen het dag werd, herkenden zij het land niet, maar zij bemerkten een inham, die een strand had - zo geschiedde het, dat allen behouden aan land kwamen"

Observation - Wat een avontuur... Vanuit Ceasarea naar Sidon, om Cyprus en Rodos heen naar Kreta - met een tussenstop bij Goede Rede - en van daar uit weer in zee gestoken. Dan steekt er een geweldige storm op, de 'eurokludōn'. Dit woord is een samenstelling van 'euros' (oost) en 'kludōn' (golven, ruw water). Het gaat om een stormwind met orkaankracht uit het noordoosten die lang aanhoudt, in dit geval veertien dagen (:27, 33). Over de bergen kwam deze storm, en viel vandaar af met kracht naar beneden op de haven van de Goede Rede en de zeeën die er voor liggen.

We zien ook hier dat Paulus heel dicht bij de Heer leeft. Tot twee maal toe krijgt hij een gezicht, een keer bij Goede Rede (:10) waar hij de bemanning waarschuwt om niet te vertrekken omdat er groot gevaar en averij dreigt, een tweede keer midden op zee waar hij de mannen moed inspreekt omdat alles goed zal komen (:24).

Uiteindelijk komt het inderdaad goed, ze komen aan op een stuk land dat ze niet herkennen, maar allen worden gered, zoals de Heer Paulus ook had laten zien. Later zal blijken dat ze op Malta zijn aangekomen.

Application - Wat een avontuur! 'Teken toch bij' zeiden ze... Zo beleef je nog eens wat in de wandel met de Heer. Heel bijzonder is dat zij temidden van die storm zich volkomen hulpeloos voelden, terwijl ze achteraf kunnen vaststellen dat ze precies daar zijn aangekomen waar de Heer hen hebben wilde, op Malta, een heel eind in de richting naar Rome!

Wat zijn de stormen in ons leven? Welke schipbreuken lijden wij? Ben je net als ik je baan wel eens kwijtgeraakt? Dat voelt heel erg als schipbreuk hoor! En toch draagt God je ook daar doorheen! Heb je net als ik wel eens een boodschap gekregen die zou kunnen duiden op een levensbedreigende situatie in je lijf? Dan kun je aardig zenuwachtig worden! Ook dan draagt God je er door heen!

Ik moest eens worden opgenomen in het ziekenhuis vanwege een erg hoge bloeddruk. God leidde me naar de tekst in Hosea 6:1-3 waar staat: "Komt, laat ons wederkeren tot de HERE! Want Hij heeft verscheurd, en zal ons helen; Hij heeft geslagen, en zal ons verbinden. Hij zal ons na twee dagen doen herleven, ten derden dage zal Hij ons oprichten, en wij zullen leven voor zijn aangezicht. Ja, wij willen de HERE kennen, ernaar jagen Hem te kennen. Zo zeker als de dageraad is zijn opgang. Dan komt Hij tot ons als de regen, als de late regen, die het land besproeit".

Na twee dagen voelde ik me alweer een stuk beter, en na drie dagen mocht ik naar huis. Wat een geweldig trouwe God hebben wij! Hij doet wat Hij belooft! Dit soort ervaringen maakt dat "wij zullen leven voor zijn aangezicht" en dat "wij de HERE willen kennen, ja, ernaar jagen Hem te kennen"...

Wat voor stormen er ook woeden, Hij kent je einddoel! Het is zoals het tegeltje zegt: "Hij heeft ons nooit een kalme reis belooft, maar wel een behouden aankomst"!

Prayer - Vader, ik dank U zo voor Uw goedertierenheid en Uw trouw jegens ons! Dank U wel dat U ons NOOIT verlaat. Dank U Heilige Geest dat in U de Here Jezus en de Vader ALTIJD dicht bij ons zijn, wat er ook gebeurt! Dank U dat we uit de verhalen uit Uw Woord, maar ook uit onze eigen ervaringen mogen weten dat U altijd zult zorgen dat het goed komt. Is het niet hier, dan wel in het nieuwe lichaam dat we bij U krijgen!

Handelingen 28

gastvrijheid, wat een voorrecht!

Scripture - Handelingen 28:2, 7, 9-10 *"En de inlanders bewezen ons buitengewone menslievendheid, want zij staken een groot vuur aan en haalden er ons allen bij om de dreigende regen en om de koude. - de bestuurder van het eiland, Publius genaamd, die ons opnam en ons drie dagen vriendelijk gastvrijheid verleende - toen dit geschied was, kwamen ook de anderen op het eiland, die ziekten hadden, en werden genezen; ... en toen wij weer uitzielden, voorzagen zij nog in hetgeen wij nodig hadden"*

Observation - Een bijzonder warm onthaal, dat is Lucas bijgebleven van de mensen van Malta, waar zij aan land kwamen na de schipbreuk.

En wat een mooie bescherming, dat Paulus een adderbeet overleeft. Dit past natuurlijk in Gods plan om hem naar Rome te brengen, en het valt ook de inwoners van Malta op. Ze hadden verwacht dat Paulus dood zou neervallen, of op zijn minst dikke bulten op zijn handen zou krijgen. Als dat niet gebeurt denken ze in hun bijgeloof dat Paulus een god is. Ze brengen al hun zieken bij hem, die vervolgens worden genezen.

Als het gezelschap weer inscheept richting Rome, krijgen ze van de bevolking van Malta alles wat ze nodig hadden voor de reis. Als ik dit zo lees, denk ik dat het hele gebeuren veel indruk heeft gemaakt op Lucas - de schrijver van Handelingen.

In Rome aangekomen mag Paulus op zichzelf wonen, met maar één soldaat om hem te bewaken. De Bijbel vermeldt het niet, maar ik kan me zo voorstellen dat Julius, de hoofdman van zijn begeleiders, hierin wel een rol zal hebben gespeeld door een goed woordje voor hem te doen.

Ook in Rome wonen Joden. Paulus praat met hun leiders en legt ook aan hen het Evangelie uit. En net als elders zijn er hier slechts een paar die het aannemen. De rest zit veel te vast aan hun religie om te zien dat dit het is waar de profeten over hebben gesproken.

Maar ook dat was al voorzegd, zie de verzen 26-27, waarin Paulus de profeet Jesaja aanhaalt: "Toen zeide Hij: Ga, zeg tot dit volk: Hoort aldoor – maar verstaat niet, en ziet aldoor – maar merkt niet op. Maak het hart van dit volk vet, maak zijn oren doof en doe zijn ogen dichtkleven, opdat het met zijn ogen niet zie en met zijn oren niet hore en opdat zijn hart niet versta, zodat het zich niet bekere en genezen worde" (Jesaja 6:9-10)

Application - Als er mede-christenen bij mij, bij jou, in het dorp aangekomen zijn die een verre reis hebben gemaakt en een ongeluk hebben gehad, wat doen wij dan? Wijzen we ze naar de dichtstbijzijnde dokterspost, het hotel in de stad, de camping net even wat verderop? Of geven we ze eten, onderdak, kleding en wat ze verder nodig hebben voor hun reis?

Zou onze primaire reactie niet zijn om hulpverlenende instanties in te schakelen, vanuit allerlei overwegingen: die zijn er beter in (rationeel), ze hebben dat nodig (rationaliserend), de 'instanties' zijn er op voorbereid (rationaliserend), het is wel een grote inbreuk op ons gemakkelijke leventje (emotioneel).

Voor een deel zijn die overwegingen terecht. Ik kan geen bloedingen, botbreuken en shock behandelen. Maar nadat dat is gebeurd kunnen wij ze heel goed opvangen, en waarschijnlijk beter dan de seculiere hulpverleningsinstanties, omdat ze bij ons ook geestelijk 'thuis' zijn.

Laten we niet vergeten dat 'de instanties' in het leven zijn geroepen omdat wij het verleerd zijn om onze 'christenplicht' - eigenlijk een voorrecht - van gastvrijheid te gebruiken en te zorgen voor de armen, de weduwen en de wezen in ons midden!

Prayer - Vader dank U wel dat U ons wilt gebruiken bij Uw hulpverlening. Dank U Jezus, dat U ons het verhaal van de barmhartige Samaritaan hebt verteld. Dank U dat U Heilige Geest dat U ons wilt leiden op Uw pad van barmhartigheid en zachtmoedigheid. Dank U dat U ons helpt oog te hebben voor noden om ons heen!